

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2019-10-22 Nr. TP-9

Vilnius

Posėdis įvyko 2019 m. spalio 8 d. 13 val.

Posėdžio pirmininkė Dalia Urbanavičienė.

Posėdžio sekretorė Audronė Daraškevičienė.

Dalyvavo: Etninės kultūros globos tarybos (toliau – Taryba) pirmininkė dr. Dalia Urbanavičienė, Tarybos nariai – Nijolė Balčiūnienė, Sandra Daugirdienė, Ona Drobelenė, Virginijus Jocys, dr. Petras Kalnius, Kristina Kuprytė, Zita Mackevičienė, dr. Rasa Paukštytė-Šaknienė, dr. Lina Petrošienė, dr. Dalia Senvaitytė, dr. Loreta Sungailienė, Juozas Šorys, Jonas Vaiškūnas, dr. Daiva Vyčiniene, dr. Rūta Žarskienė.

Svečiai: Gintaras Songaila (Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo administracijos direktorius).

Kvorumas yra.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl bendrųjų programų atnaujinimo gairių projekto;
2. Dėl žiniasklaidos rėmimo fondo;
3. Dėl Vietovardžių išsaugojimo koncepcijos ir F. Kavoliūtės knygos „Žemė prašo nepamiršti vardų“ pristatymo Seime surengimo;
4. Dėl nacionalinio žaidimo statuso suteikimo tradiciniams žaidimams („ripkai“ ir kt.) inicijavimo;
5. Dėl rekomendacijų etninės kultūros puoselėjimo klausimu kaimo turizmo sodybose;
6. Dėl diskusijos apie etninės kultūros sąvoką kitų kultūros sričių kontekste surengimo;
7. Kiti klausimai.

Kvorumas yra.

D. Urbanavičienė, remdamasi EKG T švietimo darbo grupės posėdžio nutarimais ir dr. D. Senvaitytės siūlymais, pasiūlė pirmąjį darbotvarkės klausimą papildyti temomis „Dėl lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimo; Dėl mokytojų perkvalifikavimo VDU“. Taip pat ji pasiūlė skubos tvarka išnagrinėti klausimus: „Dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos vykdomos apklausos remiantis EKG T siūlymu keisti Vietos savivaldos įstatymą“ ir „Dėl EKG T regioninių tarybų pirmininkų patvirtinimo“. Klausimą „Dėl diskusijos apie etninės kultūros sąvoką kitų kultūros sričių kontekste surengimo“ pasiūlyta perkelti į kitą posėdį, skiriant jam daugiau laiko.

Atsižvelgiant į pateiktus siūlymus, bendru sutarimu pritarta tokiems darbotvarkės klausimams: 1. Dėl bendrųjų programų atnaujinimo gairių projekto; Dėl lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimo; Dėl mokytojų perkvalifikavimo VDU; 2. Dėl žiniasklaidos rėmimo fondo; 3. Dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos vykdomos apklausos remiantis EKG T siūlymu keisti Vietos savivaldos įstatymą; 4. Dėl EKG T regioninių tarybų pirmininkų patvirtinimo; 5. Dėl Vietovardžių išsaugojimo koncepcijos ir F. Kavoliūtės knygos „Žemė prašo nepamiršti vardų“ pristatymo Seime surengimo; 6. Dėl nacionalinio žaidimo statuso suteikimo tradiciniams žaidimams („ripkai“ ir kt.) inicijavimo; 7. Dėl rekomendacijų etninės kultūros puoselėjimo klausimu kaimo turizmo sodybose.

1. SVARSTYTA. Bendrųjų programų atnaujinimo gairių projektas; Lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimas; Mokytojų perkvalifikavimas VDU.

D. Urbanavičienė pristatė rašto „Dėl etninės kultūros ugdymo bendrųjų programų atnaujinimo gairių“ projektą. Ji pastebėjo, kad Gairių projekte etninei kultūrai numatoma tik integruoto kurso vieta, etninės kultūros kaip atskiro dalyko nebus. Tai reiškia, kad etninė kultūra neturės savo atskiros programos. Ji pasiūlė Gairių rengėjams rekomenduoti etninę kultūrą siesti ne su kalbinio ugdymo, o su socialinio ugdymo sritimi.

L. Sungailienė patikslino, kad Gairėse etninės kultūros kursas siejamas ir su meninio ugdymo sritimi, savo ruožtu ji pasiūlė rekomenduoti etninę kultūrą siesti ne tik su socialiniu ugdymu, o ir su kitų sričių (pavyzdžiui, fizinio, gamtamokslinio) ugdymo dalykais. Taip pat ji pasiūlė keisti formuluotę „iš esmės tobulinti“ į „tobulinti“.

D. Senvaitytė pastebėjo, kad susidaro įspūdis, jog pritariama etninės kultūros integravimui ir atsisakoma siekio etninės kultūros mokyti per atskirą dalyką.

L. Petrošienė tai pat paklausė, ar šiuo raštu atsisakoma siekio etninės kultūros mokyti kaip savarankiško dalyko.

D. Urbanavičienė patikslino, kad siekiama atskiro dalyko, o pradinėse klasėse – netgi privalomo.

R. Paukštytė-Šaknienė, L. Sungailienė, D. Vyčiniene, D. Senvaitytė pasiūlė šią mintį pabrėžti, pateikti aiškesnę pastarosios minties formuluotę.

D. Urbanavičienė pažadėjo raštą patobulinti pagal išsakytas pastabas. Taip pat ji pažadėjo pasikonsultuoti su ŠMSM, ar geriau, kad etninė kultūra būtų siejama su viena sritimi, ar su keliomis sritimis.

Aptardama lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimo klausimą, D. Urbanavičienė pristatė rašto „Dėl lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimo“ projektą. Ji pasiūlė rašte akcentuoti, jog būtina įstatymo lygmenyje apibrėžti lituanistikos sąvoką.

R. Paukštytė-Šaknienė pastebėjo, kad šiuo atveju reikėtų pateikti savo suformuluotą lituanistikos apibrėžimą.

D. Urbanavičienė taip pat pasiūlė rekomenduoti, kad įstatyme atsirastų prioritetas lituanistinėms specialybėms; būtų užtikrintas nuolatinis jų buvimas, joms nebūtų taikomi bendrieji reikalavimai.

V. Jocys papildė, kad turėtų būti prioretizuojama ir lituanistinė mokslinė produkcija.

D. Senvaitytė pastebėjo, kad dabartinėje situacijoje už dalyvavimą nacionalinėse konferencijose mokslininkams skiriami kur kas mažesni taškai nei už dalyvavimą tarptautinėse konferencijose ir tai yra didelė problema lituanistikos atstovams.

D. Vyčiniene pastebėjo, kad ta pati problema egzistuoja dėl lituanistinių straipsnių.

D. Urbanavičienė siūlymus apibendrinimo: 1) įtvirtinti lituanistikos sąvoką Mokslo ir studijų įstatyme; 2) nustatyti Mokslo ir studijų įstatyme lituanistinėms studijoms išskirtines sąlygas – netaikyti bendrųjų reikalavimų dėl stojančiųjų skaičiaus, formuoti valstybinį užsakymą aukštosioms mokykloms ir skirti tikslinį finansavimą, stipendiją pasirinkusiems lituanistines studijas; 3) papildyti „Studijų kryptių ir kryptių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą“, įrašant Etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį; 4) patobulinti „Palyginamąjį ekspertinį mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ertinio reglamentą“, įtraukiant į mokslinės veiklos vertinimo kriterijus lituanistinės mokslinės produkcijos sklaidos Lietuvoje prioritetą, platesnės lituanistikos darbų įvairovės vertinimą; 5) sudaryti sąlygas vykdyti Lietuvoje fundamentinius lituanistinius tyrimus, sukuriant lankstesnius tokių tyrimų vertinimo kriterijus.

L. Sungailienė pastebėjo, kad studijų krypčių sąrašas sudaromas pagal dabartinį naują klasifikatorių, kur etnologija ir folkloristika yra įtraukta į Kultūros studijų kryptį. Pirmiausia turi būti taisomas klasifikatorius.

D. Urbanavičienė patvirtino, kad to ir siekiama. Be to Mokslo klasifikatoriuje pateiktas skirstymas neatitinka Studijų klasifikatoriuje išskirtų krypčių. Studijų klasifikatoriuje etnologijos nėra, tik Kultūros studijos, o mokslo klasifikatoriuje etnologija yra, bet nėra kultūrologijos. Studijų klasifikatoriuje panaikinus etnologiją, ištrinama lituanistika.

D. Senvaitytė pastebėjo, kad jau yra baigiamas kurti kultūros studijų krypties aprašas. Ten etnologijos nelabai lieka.

D. Urbanavičienė pabrėžė, kad būtina atkreipti dėmesį, jog bandant etnologiją pakišti po kultūros studijomis, ji nukenčia. Etnologiją reikia ištraukti į atskirą studijų kryptį, kad būtų nuosekli jos tąsa.

L. Sungailienė pasiūlė artimiausiu metu klausimą aptarti su Kultūros studijų aprašą rengiančios darbo grupės vadove dr. Loreta Skurvydaite (VU).

D. Urbanavičienė pasiūlė analizuojant šį klausimą akcentuoti Pasaulio lietuvių išsakytą pageidavimą, kad būtų užtikrintas etninės kultūros specialistų, etnologų rengimas.

Klausimą dėl mokytojų perkvalifikavimo VDU D. Urbanavičienė pasiūlė išsamiau aptarti EKGŠ Švietimo grupėje.

D. Senvaitytė informavo, kad VDU buvo analizuojamas dvigubos pedagogų kvalifikacijos suteikimo klausimas. Aptartos dvi galimybės rengti kvalifikuotus etninės kultūros mokytojus. Pirmoji galimybė – organizuoti perkvalifikavimo kursus kitų specialybių mokytojams, kuriuose jie įgytų žinių apie etninę kultūrą. Antra galimybė – suteikti pedagogo kvalifikaciją etnologams. Abi galimybės turi įvairių niuansų, kuriuos reikėtų išdiskutuoti ir iki lapkričio 12 d. pateikti sprendimą.

NUTARTA:

1. Raštą „Dėl etninės kultūros ugdymo bendrųjų programų atnaujinimo gairių“ patikslinti pagal išsakytas pastabas ir pagal ŠMSM specialistų informaciją; raštą galutinai suderinti su EKGŠ nariais el. paštu.

2. Klausimą dėl etnologinių studijų aptarti su dr. Loreta Skurvydaite; raštą „Dėl lituanistikos prioriteto ir etnologinių studijų užtikrinimo“ patobulinti pagal posėdyje išsakytas ir el. paštu pateiktas EKGŠ narių pastabas.

3. Klausimą dėl mokytojų perkvalifikavimo aptarti EKGŠ Švietimo grupėje ir sprendimą pateikti iki lapkričio 12 d.

2. SVARSTYTA. Žiniasklaidos rėmimo fondas.

D. Urbanavičienė priminė, kad Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme įrašyta, jog Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas (toliau – SRTF) privalo atsižvelgti į EKGŠ rekomendacijas, remiant viešosios informacijos rengėjų programas, skirtas etninei kultūrai populiarinti bei etninės kultūros periodinius leidinius. Bet dabar SRTF funkcijas siūloma perduoti kuriamam Žiniasklaidos rėmimo fondui (toliau – Žiniasklaidos fondas). Esminis naujojo fondo ypatumas – jo steigėjas būtų valstybė, fondo dalininkais nebegalėtų būti meno kūrėjų asociacijos, viešosios informacijos rengėjų ir kitos organizacijos. Kitas skirtumas: SRTF yra skirtas kultūrinei žiniasklaidai, naujasis – gali labiau pakrypti į komercinę žiniasklaidą. Gali būti, kad naujasis fondas etninei kultūrai skirs žymiai mažiau dėmesio. Šį pavojų išvelgia ir kai kurie Seimo nariai. D. Urbanavičienė informavo, kad Žmogaus teisių komitetas prašo EKGŠ požiūrio dėl naujojo fondo steigimo.

G. Songailos teigimu, galima numatyti, kad Žiniasklaidos fonde dėmesys etninei kultūrai bus tik formalus dalykas. Tačiau, jo nuomone, dėmesys etninei kultūrai nėra užtikrintas ir dabar galiojančiame Visuomenės informavimo įstatyme ar SRTF veiklą apibrėžiančiuose dokumentuose.

Vienintelės nuorodos, kad SRTF atsižvelgia į EKGK rekomendacijas, įtvirtintos Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme, kažin ar pakanka. EKGK galėtų pateikti siūlymą atkreipti didesnę dėmesį į etninę kultūrą tiek naujai kuriamo Žiniasklaidos fondo, tiek dabar egzistuojančio SRTF veiklą apibrėžiančiuose dokumentuose. Galėtų būti pasiūlymai: 1) EKGK dalyvavimas fondo valdyje 2) etninės kultūros krypties išryškinimas tiksluose. G. Songailos nuomone, galima siūlyti nustatyti tam tikrą etninės kultūros produkcijos proporciją.

NUTARTA. Suformuluoti siūlymus dėl dėmesio etninei kultūrai įtvirtinimo dabartinio SRTF ir naujai kuriamo Žiniasklaidos rėmimo fondo veiklą apibrėžiančiuose dokumentuose. Suderinti juos su EKGK nariais el. paštu.

3. SVARSTYTA. Lietuvos savivaldybių asociacijos vykdomos apklausos remiantis EKGK siūlymu keisti Vietos savivaldos įstatymą.

D. Urbanavičienė informavo, kad svarstant EKGK siūlymą keisti Vietos savivaldos įstatymą ir etninės kultūros globą nustatyti kaip valstybinę funkciją, LRS Kultūros komitete buvo nutarta pakartotinai apklausti Lietuvos savivaldybes, prašant išsakyti nuomonę dėl šio klausimo ir pateikti jos argumentus. Tai atlikti įpareigota Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau - LSA). Paašikėjo, kad LSA savivaldybėms pateikė klausimyną, kuriame nurodoma, jog priėmus EKGK siūlomus pakeitimus, savivaldybės nebeteks dalies lėšų, praras savarankiškumą ir t.t. Savivaldybės informuoja, jog jos negali pritarti siūlomiems pakeitimams, nes tuo pačiu jos pritartų jų finansavimo apribojimui. D. Urbanavičienės nuomone, LSA išplatintame klausimyne pateikti argumentai yra klaidingi: Vietos savivaldos įstatyme 56 str. teigiama, kad lėšos valstybės funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto kaip specialioji tikslinė dotacija; niekur nėra pasakyta, kad iš savivaldybių reikės atimti dalį joms skiriamų lėšų. Kultūros komitete buvo nutarta, kad EKGK turi padėti atlikti šią apklausą. D. Urbanavičienė siūlo kreiptis į Kultūros komitetą pateikiant abejones dėl šios apklausos nešališkumo.

NUTARTA. Pritarti kreipimusi į LRS Kultūros komitetą, išreiškiant abejones dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos vykdomos apklausos nešališkumo.

4. SVARSTYMAS. EKGK regioninių tarybų pirmininkų patvirtinimas.

D. Urbanavičienė informavo, kad Dzūkijos (Dainavos) etninės kultūros globos taryba savo pirmininku išrinko Marių Galinį, Suvalkijos (Sūduvos) taryba – Rimą Vasaitienę. Ji pasiūlė šias kandidatūras patvirtinti.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Dzūkijos (Dainavos) etninės kultūros globos tarybos pirmininką Marių Galinį.
2. Suvalkijos (Sūduvos) etninės kultūros globos tarybos pirmininkę Rimą Vasaitienę.

5. SVARSTYTA. Vietovardžių išsaugojimo koncepcijos projekto ir F. Kavoliūtės knygos „Žemė prašo nepamiršti vardų“ pristatymo Seime surengimas.

D. Urbanavičienė informavo, kad kitą savaitę bus kviečiama EKGK darbo grupė Vietovardžių išsaugojimo koncepcijai parengti. Aptariamo renginio Seime metu numatoma surengti Spaudos konferenciją ir apskritą stalą, kuriame būtų pristatyti šios koncepcijos projekto metmenys. Taip pat ji pasiūlė pakviesti į renginį Seime keletą kalbėtojų, kurie išsakytų aktualias su vietovardžių išsaugojimo klausimu susijusias problemas. Pavyzdžiui, Mažosios Lietuvos etninės kultūros globos tarybos narę Aušrą Feser, žinančią Kuršių Nerijos problemą: Kuršių Nerija yra tapusi vienu miestu – Neringa, joje negalima statyti rodyklių, nurodančių Preilą, Juodkrantę ir t.t.

N. Balčiūnienė informavo, kad renginys vyks lapkričio 13 d. Spaudos konferencija – 12 val., apskritas stalas – 13 val.

D. Urbanavičienė pakvietė pasiūlyti daugiau kalbėtojų.

N. Balčiūnienė pasiūlė duoti žodį vietovardžių naikinimo problemą geriausiai išmanančiai F. Kavoliūtei, kuri tuo pačiu pristatys ir savo išleistą šiai problemai skirtą knygą.

L. Petrošienė pasiūlė pakviesti prof. Dalią Kiseliūnaitę, kuri taip pat yra labia įsigilinusi į šį klausimą.

V. Jocys pastebėjo, kad reikėtų apibendrinimo, kas dėl šio klausimo jau padaryta. Jo nuomone, visi jau yra pavargę nuo kalbų.

R. Paukštytė-Šaknienė pritarė minčiai, kad svarbiausias problemas geriausiai įvardins knygos autorė. Ji atkreipė dėmesį, kad viena iš svarbiausių renginio dalių – knygos pristatymas.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad šiame renginyje gali būti iškeltos problemos, kurių sprendimas neapsiribos šiais metais.

N. Balčiūnienė priminė, kad šio renginio pagrindinis iniciatorius yra Seimo narys Stasys Tumėnas, ir jis turi pasirinkti renginio formatą.

NUTARTA:

1. Inicijuoti Vietovardžių išsaugojimo koncepcijos parengimą iki lapkričio 13 d.
2. Dėl vietovardžių išsaugojimo problemai skirto renginio formato pasitarti su Seimo nariu Stasiu Tumėnu.

6. SVARSTYTA. Nacionalinio žaidimo statuso suteikimo tradiciniams žaidimams („ripkai“ ir kt.) inicijavimas.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad šis klausimas yra įtrauktas į EKG 2019 m. veiklos planą. Šio klausimo sprendimu yra itin suinteresuotas Seimo narys Sergejus Jovaiša. Ji priminė, kad 2014 m. EKG kėlė nacionalinės sporto šakos statuso suteikimo ritiniui klausimą. Tačiau šis klausimas nebuvo išspręstas. Paaiškėjo, kad jei sporto šaka neturi komandos užsienyje, ji negali būti pripažinta nacionaline. Tada buvo pateikta rekomendacija Kūno kultūros ir sporto departamentui pripažinti ritinį kaip lietuvišką sporto šaką, priskirtiną nematerialiajam kultūros paveldui. D. Urbanavičienė pastebėjo, kad ritinys ir kiti tradiciniai žaidimai galėtų būti įtraukti į Nematerialiojo kultūros paveldo sąvadą.

L. Sungailienės teigimu, tai yra realu, jei tik būtų pateikta paraiška. Tačiau problema yra tai, kad nėra kam rengti paraišką. Juolab kad reikėtų, jog tuo pačiu vertybe skelbiamas reiškinys būtų plėtojamas, vystomas.

J. Šorys pastebėjo, kad šiuo klausimu reikėtų bendrauti su Ritinio federacija.

D. Urbanavičienė pasiūlė paieškoti galinčių parengti ir pateikti paraišką per EKG regionines tarybas. Ji taip pat pateikė pavyzdžių įrodančių, kad kitos šalys yra atskirais teisės aktais įteisinusios savo nacionalinius žaidimus. Ji pasiūlė pasitarti su Seimo nariu S. Jovaiša dėl naujo įstatymo inicijavimo. Jos teigimu, klausimą galima kelti ir per Kultūros komitetą.

V. Jocys pasiūlė orientuotis į Sporto įstatymo skyriaus apie neolimpines sporto šakas tobulinimą.

D. Urbanavičienės nuomone, produktyviausia būtų kelti abu klausimus kartu – tradicinių žaidimų pripažinimo kaip nematerialaus kultūros paveldo vertybės ir jų statuso įtvirtinimo įstatymu.

L. Sungailienė pastebėjo, kad įtraukimas į Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą suteikia tam tikrą svorį, atveria tam tikrus kelius, tačiau iš tiesų negarantuoja materialinės pagalbos ar panašių dalykų, ką užtikrintų įstatymas.

N. Balčiūnienė atkreipė dėmesį, kad reikėtų bendradarbiauti su LRS jaunimo ir sporto reikalų komisija, kurios pirmininkas Kęstutis Smirnovas palaiko visas iniciatyvas.

NUTARTA. Ieškoti būdų tradiciniams žaidimams (pvz. ritiniui) suteikti nematerialaus kultūros paveldo vertybės statusą ir šį statusą įtvirtinti įstatyminėje bazėje.

7. SVARSTYTA. Rekomendacijos etninės kultūros puoselėjimo klausimu kaimo turizmo sodybose.

D. Urbanavičienė informavo, kad EKGTA ir Lietuvos kaimo turizmo asociacijos (toliau – LKTA) paskelbtam Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursui pateikta 14 paraiškų. Jas apėankė ir įvertino komisijos, sudarytos iš EKGTA regioninių tarybų ir LKTA atstovų. Spalio gale galutinį sprendimą dėl Konkurso laimėtojų priims Konkurso taryba. D. Urbanavičienė pakvietė EKGTA narius dalyvauti šioje Taryboje.

O. Drobėlienė pastebėjo, kad Dzūkijos (Dainavos) tarybos atstovai apėankė 5 sodybas. Kai kurios yra stiprios išoriškai, kitos – edukacijomis. Kaip išrinkti geriausius yra didelis galvosūkis. Visos sodybos tikrai vertos pagerbimo už vienus ar kitus dalykus.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad EKGTA regioninių tarybų posėdyje nutarta įsteigti specialiąsias nominacijas už stipriąsias sodybų puses. Tuo pačiu šiame posėdyje išsakyta mintis, kad labai reikėtų parengti rekomendacijas kaimo turizmo verslo atstovams apie galimybes etninę kultūrą puoselėti ir naudoti šiame versle.

O. Drobėlienė pasiūlė Konkurso dalyviams organizuoti ekskursiją po sodybas – geruosius pavyzdžius.

V. Jocys pasiūlė surengti seminarą, kuriame kompetentingi lektoriai kalbėtų apie tradicinės architektūros derinimą su šiuolaikine.

L. Sungailienė atkreipė dėmesį, kad geriausios etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos kartu su vietines tradicijas plėtojančiomis veiklomis yra nematerialaus kultūros paveldo dalis ir gali prisidėti prie šio paveldo vertybių išsaugojimo bei tęstinumo.

V. Jocys pasiūlė paieškoti galimybių konkurso laimėtojams sumažinti kai kuriuos mokesčius. Jo nuomone, tai reikėtų daryti bendradarbiaujant su savivaldybėmis.

O. Drobėlienės nuomone, konkurso laimėtojams LKTA galėtų pridėti vieną „gandrą“.

D. Urbanavičienės teigimu, laimėjusias sodybas būtina rekomenduotis TV laidoms.

J. Šorys pasiūlė pagalvoti apie etnokultūrinių sodybų sistemą. Galima remtis, kulinarinio paveldo fondo, kuris išduoda sertifikatus, pavyzdžiu.

D. Urbanavičienė priminė LKTA idėją savo informacinėse sistemose išskirti atskirą etnokultūrinių sodybų sektorių. Ji taip pat pasiūlė informaciją apie konkurso nugalėtojus skleisti Pasaulio liėuvių bendruomenėje.

O. Drobėlienė pastebėjo, kad jei etnokultūrinėse sodybose pradėtų daugėti lankytojų, tokių sodybų skaičius smarkiai pradėtų augti.

D. Vyčiniėnė pamastė, kad tokių sodybų veikloje galėtų dalyvauti vietiniai ansambliai.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad daug kaimo turizmo sodybų etnine kultūra visai nesidomi. Parengiant rekomendacijas, šių sodybų šeiminkams būtų galima įrodyti, kad etninė kultūra gali būti įdomi turistui.

L. Sungailienė pasiūlė pirmiausia surinkti informaciją, apie tai, kokios sodybos yra ir ko joms trūksta, o tik tada galvoti apie rekomendacijas.

O. Drobėlienė pasiūlė pirmiausia surengti seminarą konkurso dalyviams. Po to paskleisti žinią plačiau. Galima numatyti visą eilę mokymų – su architektais ir t.t.

D. Urbanavičienės nuomone, tikslinga tęsti konkursą kitais metais ir ieškoti skleisti idėją apie etninės kultūros vertę kaimo turizmo sėltoriuje.

NUTARTA. Išgryninti rekomendacijų etninės kultūros puoselėjimo klausimu kaimo turizmo sodybose idėjas.

8. SVARSTYTA. Diskusijos apie etninės kultūros sąvoką kitų kultūros sričių kontekste surengimas.

L. Petrošienė pasiūlė pasitarti dėl diskusijos apie etninės kultūros sąvoką. Jos nuomone, reikėtų suformuluoti esminę diskusijos problemą ir tikslą. Jos nuomone, šia tema parašyta yra labai daug.

D. Urbanavičienė priminė, kad etninės kultūros sąvoką buvo bandyta apibendrinti, kai vyko diskusija su Lietuvos kultūros taryba. Bandyta išaiškinti, kuo etninė kultūra skiriasi nuo mėgėjų meno.

L. Sungailienės nuomone, diskusijoje būtų verta aptarti visas panašias sąvokas, pavyzdžiui, prigimtinės kultūros ir t.t.

L. Petrošienė paklausė, kokių tikslų tai būtų daroma - kur tą sąvoką ruošiamasi vartoti.

L. Sungailienė atsakė, kad tai būtų tiesiog susitarimas, kurią sąvoką vartoti.

P. Kalnius pastebėjo, kad etninės kultūros sąvoka nėra tiksliai apibrėžta. Ją galima suvokti ir plačiau, ir siauriau.

D. Urbanavičienė informavo, kad Seime yra planuojama konferencija „Etninės kultūros vaidmuo istorinės atminties renginiuose ir formuojant Lietuvos įvaizdį“. Šią konferenciją inicijuoja Lietuvos įvaizdžio formavimo grupė.

R. Žarskienė ir L. Petrošienė pastebėjo, kad čia kitas klausimas.

R. Paukštytė-Šaknienė atkreipė dėmesį, kad etninės kultūros sąvoka yra įtvirtinta įstatyme.

D. Vyčinienės pastebėjimu, kituose kultūros kontekstuose etninės kultūros sąvoka kelia klausimų.

D. Urbanavičienės nuomone, visuomenei yra aktualus klausimas, ar etninė kultūra yra tik muziejinė vertybė sietina su buvusiu kaimu, ar ją galima suvokti kaip kintančią, tinkamą šiuolaikiniam gyvenimui.

D. Vyčinienė pasiūlė kalbėti ne apie sąvoką, o apie sampratą.

R. Paukštytė-Šaknienė pastebėjo, kad galbūt reikėtų kalbėti ne tik apie sąvoką, bet ir apie etninės kultūros prestižą.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad ateinančiame posėdyje iš esmės išspręsti šias problemas ir padaryti apibendrinančias išvadas yra neįmanoma; galima tik apsvartyti, kodėl mums to reikia ir kaip klausimą išspręsti – numatyti renginį ar pan.

R. Žarskienė pastebėjo, kad jei norima kalbėti apie etninę kultūrą kituose kontekstuose, reikia kviešti kitų sričių žmones – filosofus, istorikus ir t.t.

L. Sungailienė pritarė, kad kitame posėdyje reikėtų nutarti, ar EKGIT inicijuoja pokalbį ir kokią renkasi jo formą.

P. Kalnius akcentavo, kad labai aktualu apibrėžti sąvoką. Tai aktualu ne vienos institucijos žmonėms.

L. Sungailienė atkreipė dėmesį, kad pagal UNESCO eksperto, viešėjusio Lietuvoje, rekomendacijas etninė kultūra Nematerialaus kultūros paveldo apsaugos konvencijos nuostatų kontekste yra vengtinas terminas.

NUTARTA. Kitame posėdyje aptarti diskusijos dėl etninės kultūros sąvokos/sampratos inicijavimo klausimą.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Posėdžio sekretorė

Audronė Daraškevičienė